

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

100165 0490

Polit. ekon

Sv. Handels-

Rekn

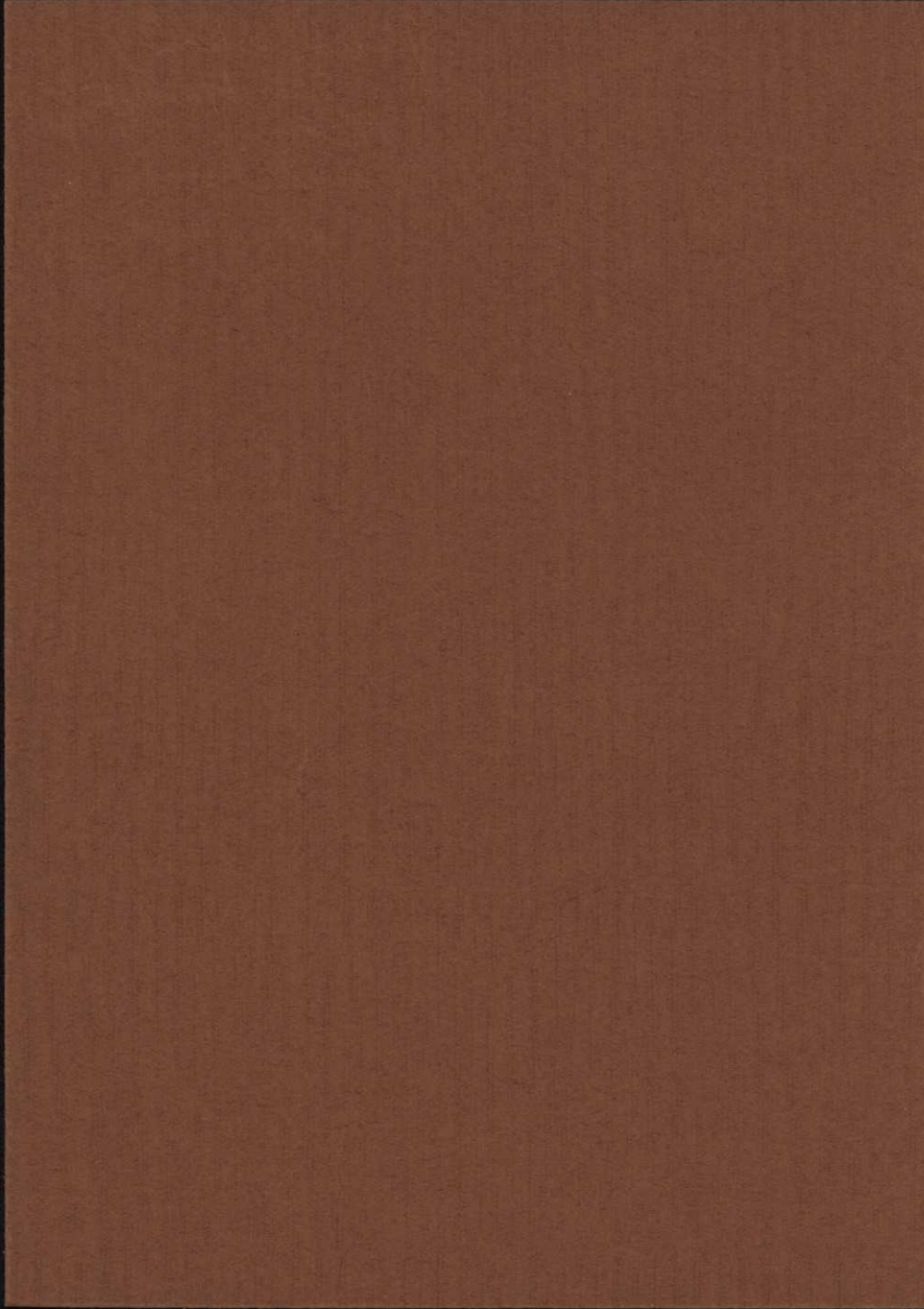
tullpol.

← Ostind. Komp.

Arckenholz J-7

MEDITATION..

1734

MEDIATION

Emellan

OSTINDIEN
Compagniet,

Öf des Motståndare,

af

En opartiff Auctor proponerad,

I Stockholm den 19 Novemb. 1734.

STOCKHOLM,

Tryckt, hos BENJAMIN GOTTL. SCHNEIDER.

MEDICATION

1811

OSTINDIA

Company

of the East India

1811

of the East India

1811

STOCKHOLM

Printed by BENJAMIN GOLDT, SCHNEIDER.

Saf den i Trycket utkomne Skrift un-
 der Titul af Frijs-Lancka, eller Vo-
 tum öfwer Ostindiska Compagniet,
 har man någorlunda fådt Anledning
 at finna på et Medium eller Medelwäg
 till at ställa till frede den Dehlen af
 Swänska Nationen, som i wijsa Mähl
 hafwa ståhl at klaga öfwer den Skad-
 da, som dem, igenom den här i Sverige inråttade Ost-
 indiske Handelen, tillfogat blifwit, och än widare till-
 skyndas kunde, i fall den skulle framgent idkas på sam-
 ma Fot som nu; och derjemte till at bijbehålla Ostindiska
 Compagniet wid de af hans Kongl. May:t dem i Rådet
 förlånte Privilegier.

Erfarenheten gifwer wid handen, at så omöjligt
 som det är för en Meniska at göra hwar och en till-
 lags, så omöjligt är det ock för en Regering at gö-
 ra några Författningar som wore hela Nationen til Nöt-
 jes, utan at icke der skulle altid finnas den ena eller den
 andra som skulle tycka sig wara, eller ock wärkeligen
 nore,

wore, för när skiedt, och at det sålunda emot hans egne
 Interesse strider. Jämwäl när man skärskådar sådane
 Författningar i Anseende till den Nyttä eller Nachdehl
 som publicum derigenom tillflyta kunde, så läser man
 bemärka mycket olika och stridiga Meningar därutin-
 nan. Därföre är Ordskäfwet sant, som säger: så många
 Hufvuden så många Sinnen. Fördens skull, jag po-
 nerar at man skulle inhämta hwar och en enskilt Per-
 sons Omdöme och Bepröfwande om någon god Författ-
 ning eller Jurättning, som man skulle willja giöra uti ett
 Rike, och låta det komma an på Votering, så tror jag,
 at flere skulle votera deremot, än Jaka dertill. Hwar-
 före? Ty måstadehlen af en Nation äro okunnige och o-
 ärfabrne uti de Saker som lända till Landets Bästa.
 Desutom en Dehl förståndige Män som hafwa kundskap
 derom, gifwa sig intet tider, eller willja et wätaga sig
 det Beswäret, at rätt begrunda och skärskåda Saken,
 utan de hålla sig till det Omdöme som af de måsta sät-
 les. Men det må wara som det wara will. Eggenyt-
 tan och Afwunden gå så starkt i Swang nu för tiden,
 at Menniskorne äro måst förblindade igenom deras för-
 intagne Meningar och särskilte Affickter. Jag will just
 intet dermed säga, at alla hafwa orätt som påstå at den
 Ostindiske Handelen är skadelig för Riket i wissa Mähl;
 Ty om man, på et opartiskt sätt, jämföhrer Förfah-
 renheten med hwad som i utkomne Skriffter förmåles,
 så läser man finna at man har till at befructa det hee-
 la Landet skulle snart blifwa upfyllt med Siden-Tyger och
 andra förfärdigade Wahror, samt Thee, Porcellain &c.
 hwi ka kunna säljas för mycket godt kiöp emedan ingen
 Tull, Landsbielp etc, derföre arläggas, så at derigenom
 et all-nast öfwerflöd, och yppighet läser dageligen, ju mer
 och mer kunna tiltaga, utan ock med tiden, en del af de
 här i Riket inrättade Fabriquer, derigenom fränckas kun-

de; jämnwähl de andre Handels Brancher i Riket prejudiceres dymedelst, och Cronans Indrækt icke förminskes, om icke sådant i god tid förebyggges.

Men at derföre willja at det Ostindiska Compagniet skall uphäfwas och i full kassa, wore obilligt, ei eller låter det låta göra sig, efter dem är en Oetroy förundt, hwilken, man kan intet annat finna, än bör, i Anseende till Publica Fides, blifwa ständande, anskönt man ei derigenom aldeles årnadt alla de Förmaner, och heela den Nyttan, som man sig föreställte, när det uprättades, utan at dymedelst, i wiska Måhl, det Allmänna Bästa blifwit förolämpadt. Därföre måste man bittra på någon Utwäg hwarigenom Oetroyen eij må rubbas, och ändå de onda Påföljder afswärjas kunna. Den Utwägen, tyckes mig oförgräpelig wara den: At Höga Weder öfande försogade sådane anstalter i Giöteborg, at Tull och Dingjälder, samt Landshjelp årlades af Kiöparne för de försärdigade Wahrer som här i Landet quarblifwa och årnas til at consumeras, hwilken Tull, för befordran skull af sådane Ostindiske Wahrers Affättning, tyckes, borde wara några procent mindre än den Tull som erlägges för samma slags Wahrer, när de införes ifrån Europæiske Orter, hwilket hemställtes till Wederbörandes mögnare Ompröfwande, Och at för rudie materier och annat som brukas wid Manufacturier och Handtwärf, betales allenast en åttendedehls Procent.

At Compagniet skulle wara tillåtit at få införa Nipper och andra Saaker som igenom åtskillige utkomne Förordningar äro Contraband förklarade, och till Införsel förbudne; Intet till at här i Riket brukas och förslitas, eller consumeras, utan med det fasta Förbehåll, att sådant skall åter igen utstieppas till utrikes

kes Plazer, och böra försällias på Auction med de
Wiltor, och på de Conditioner. För Ostindiska Com-
pagniets Backhuus i Giötheborg kunde sättias 3:ne
Läs, nemligen et af Herrar Directeurerne af Compa-
gniet, et af den Högtåhrade Magistraten derstädes, och
det tredje af den Loff. Sid Tulle Cammaren der samma-
städes, så at det samma intet skulle öpnas kunna, om
icke Betienterne af alla Wårderbörande wore tillstädes.
Godset och Wårorne uti bemelte Back-Huus kunde eff-
ter handen wågas och mätas uti de Respective Kiöparens
Nårwaru, och Specificationer deröfwer dem meddelas,
på det de kunna i rättan tid förfoga nödige Anstalter
derom. När Kiöparen kommer til at taga ut Godset,
så bör sådant intet lemnas Honom, med mindre Han
icke upwiser Tullnårens Attest at Consumptions Tullen
och dylike Bålagor, äro derföre betalte, när man will
fällia det in i Rikket; Då det stämpas med behörigt
Sigill; Eller ock, at han framtar sin Julaga på Tull-
Cammaren, Attesterat at sådant Gods är angifwit til ut-
skieppning. Skulle man sedan intet kunna här i Rikket
debitera alla de Wårnor som förtullade äro til Con-
sumtion, och man fant sig nödsakat at dem til Utrikes
Orter förskieppa, då kunde sådan anstalt wara giord,
at den årlagde Consumptions Tullen och öfrige utlagor,
blefwe återbetalte, emot Afgift af $\frac{1}{2}$ Pro-Cent Reco-
gnition, lika som när Ostindiska Godset utskieppas ifrån
Swerige Directe, eller strart, såsom den 14 S. af Hans
Konigl. May:ts öpna Privilegium af den 14 Junij 1731.
förmåler. Således förtror man sig at kunna träffa en
Mediation emellan Ostindiska Compagniet, och des
Motståndare. Ty om Consumptions Tullen ic. årlades,
som förbemelt är, så kunde de som få in Ostindiske Wår-
ror ifrån andra Orter, någorlunda hålla Stånd med
det

Det Ostindiske Compagniet härstädes: Då behöfde man intet mera befrukta at det gemena Folket i Riket skulle förfalla till Théé driickande, som kunde wara dem skadeligit, både i anseende till deras hälsa och wilekor, jämwäl skulle man då intet hafwa så stor Orsak som nu, at befahra det gemena Folket och Alluogen i Riket, kunde med tiden, hålla sig för goda til at bära och bruka hemma gjorde Lyger och gjort Arbete, emedan de kunna så Ostindiske Godset för så lindrigt Prijs. Och ändå skulle intet Compagniet befinna någon märkelig Affacknad uti Debiten af de Ostindiske Wahrorne, ty de som hafwa råd och förmågo dertill, låra lika fullt köpa och tillhandla sig dem, och hwad som här i Landet ej försälljas kan, det lårer man altid finna Utwäg före Utomlands. För öfrigit hwad angår de andra klagomål som Compagniets Motståndare yrcka på, så härflytä orsakerna dertill, antingen af de förmåner som Compagniet sig förwårswat igenom Hans Kongl. Maj:ts Octroy; eller af den particuliere inrättningen, och förwållningen; eller ock af Nations egit wollande. Hwad den första Grunden widkommer, så synes at octroyen kan intet i sådane Mähl ändras innan de 15 Åhr, i Octroyen Stipulerade, äro förflutne, då lårer man kunna göra sådane förändringar derutinnan, som tienlige finnes, hwilcket man i Början intet så kunnat förut see, eller bemärka Consequencen. Hwad den andra grunden anbelangar så böra Directeurerne och de som höra under Compagniet tillhållas at stricke effterlewfa och effterkomma hwad Compagniet sig förbundit till uti Octroyen, och intet förbryta sig emot rätta Meningen af deras Privilegium. Och för det Trede, när Swenska Nationen finner at Inrättningen af det Ostindiska Compagniet är så jänekat, at det igenom Octroyen påhffstade Andamålet, som är Swega Rikes och

Hans

Hans Kongl. Maj:z trogne Undersätares Wälfärds be-
fordran, kan årnås, och at wid Styrelsen alt ricktigt
och tillbörligen tillgär, så twislar man intet, at icke
Nationen lærer hafwa, eller och lærer så, sådant up-
lyst och opartijst Begrep derom at de låra fatta bättre
Lycke för Compagniet än hårtills skiedt, och låra frj-
modigare sättia deras Pengar in i Compagniet och få
Håg till at Interessera deruti; ty et wäl inrättadt Ost-
indijst Compagnie har sin stora Nyttä med sig.

